

OSNOVNA ŠOLA VELIKA DOLINA
Velika Dolina 30
8261 Jesenice na Dolenjskem
☎ 07 49 57 112

IZBIRNI PREDMETI

KAJ SO IZBIRNI PREDMETI?

Izbirni predmeti so način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencev. So priložnost, da učenci ob lastni izbiri teh predmetov poudarijo in razvijajo svoje močne strani in sposobnosti ter se pri njih dokažejo. Učenci se lahko odločajo za določen izbirni predmet tudi z vidika nameravanega nadaljnjega šolanja.

Izbirni predmeti so vključeni v predmetnik tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja, torej v 7., 8. in 9. razred.

KAJ UČENEC IZBIRA?

Učenec izbere 2 uri izbirnih predmetov, lahko pa tudi 3, če s tem soglašajo njegovi starši.

POTEK POUKA IZBIRNIH PREDMETOV IN OCENJEVANJE

Pouk izbirnega predmeta je na urniku eno uro na teden ali po dve uri vsak drugi teden. Nekatere vsebine lahko tečejo izjemoma tudi strnjeno izven rednega urnika (ogledi, izleti ...). Obisk pouka izbirnih predmetov je obvezen, predmeti se ocenjujejo s številčnimi ocenami od 1 do 5.

Če je učenec izbral dva izbirna predmeta, bosta ocenjena oba in obe oceni vpisani v spričevalo. Če je učenec izbral tri predmete, bodo prav tako ocenjeni vsi trije, vse tri ocene bodo vpisane v spričevalo. Učenec napreduje v naslednji razred le v primeru, da ima vse predmete, torej tudi izbirne, ocenjene s pozitivno oceno.

OPROSTITEV SODELOVANJA PRI IZBIRNIH PREDMETIH

Učenec 7., 8. in 9. razreda, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je na predlog staršev lahko oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih.

Starši posredujejo pisno vlogo, ki ji priložijo potrdilo o vpisu v glasbeno šolo. V vlogi se zapiše, ali želijo, da je učenec oproščen pouka izbirnih predmetov v celoti ali le v eni uri tedensko. V primeru naknadnega vpisa v glasbeno šolo starši posredujejo vlogo najkasneje do 31. avgusta.

ZAMENJAVA IZBIRNEGA PREDMETA

Učenci se v skupine izbirnih predmetov razvrstijo do začetka novega šolskega leta. V septembru lahko skupino še zamenjajo, vendar le pod pogojem, da je v skupini, kamor želijo, še prostor, da se urnik nove skupine sklada z urnikom učenca, in da prestop ne pomeni ukinitve skupine izbirnega predmeta.

PONUDBA OBVEZNIH IZBIRNIH PREDMETOV ZA ŠOLSKO LETO 2023/2024

RAZRED	PREDMET
7., 8., 9.	GLASBENI PROJEKT
7., 8., 9.	LIKOVNO SNOVANJE I, II, III
7., 8., 9.	IZBRANI ŠPORT – NOGOMET
7., 8., 9.	ŠPORT ZA ZDRAVJE
7., 8., 9.	ŠPORT ZA SPROSTITEV
9.	RETORIKA
7., 8., 9.	VZGOJA ZA MEDIJE – TV
7., 8., 9.	ŠAH
7., 8., 9.	VERSTVA IN ETIKA
7., 8., 9.	ŠOLSKO NOVINARSTVO
7., 8., 9.	MATEMATIČNE DELAVNICE
8., 9.	OKOLJSKA VZGOJA

GLASBENI PROJEKT

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učiteljica: Tatjana Špan

Glasbeni projekt je sinteza različnih dejavnosti, kjer lahko učenci uresničujejo svojo ustvarjalnost na različnih ravneh. Zajemajo glasbeno produkcijo, poustvarjalnost in ustvarjalno raziskovanje ter vrednotenje.

Učenci izvedejo glasbeno ali z glasbo povezano predstavo (lutkovna, dramska; spevoigra, glasbena pravljica, musical).

Z lastnimi glasbenimi idejami ali z že obstoječo literaturo ozvočijo videofilm ter raziščejo, predstavijo in objavijo glasbeno zapuščino v svojem okolju.

Cilji in vsebine:

- učenci oblikujejo ali poustvarjajo glasbeno predstavo, ki jo posredujejo šolskemu in/ali širšemu občinstvu,
- raziščejo določeno glasbeno področje in ga predstavijo v glasilu ali na razstavi (glasbena zapuščina v svojem okolju),
- ozvočijo določeno vsebino s sodobnimi glasbenimi mediji,
- pozorno poslušajo in vrednotijo izvajane ter ustvarjene primere.

LIKOVNO SNOVANJE I, II, III

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učiteljica: Urška Jekler

Izbirni predmet dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna umetnost. Z likovnim prakticiranjem učenci poglobljajo razumevanje prostora, izražajo občutja, oblikujejo stališča in vrednote. Razvijajo zmožnost opazovanja, predstavljenosti, likovnega mišljenja, likovnega spomina in domišljije.

Med pomembne splošne cilje bi lahko uvrstili še:

- pridobivanje znanja likovne teorije, razvijanje motoričnih spretnosti in občutljivosti,
- spoznavanje vloge in pomena vizualnih komunikacij v ožjem in širšem okolju,
- razvijanje čuta za lepoto,
- razvijanje odnosa do likovne stvaritve, do nacionalne in splošne človeške likovne kulturne dediščine.

IZBRANI ŠPORT – NOGOMET

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učitelj: Danijel Bukovinski

Učenci bodo utrjevali in nadgrajevali znanje enega športa – nogometa.

Izpopolnjevali bodo osnovne elemente in se učili zahtevnejših tehničnih elementov; elemente brez žoge (odkrivanje, varanje, skoki), elemente z žogo (poigravanje, vodenje, podajanje, sprejemanje, odvzemanje žoge, udarci žoge).

Učili se bodo taktičnih elementov; odkrivanje in napadanje v igrah 2:2, 3:3 in 3:2, dvojne podaje, igra 2:2 v omejenem prostoru, igra 5:5 na celem igrišču (telovadnici) z individualnim in conskim pokrivanjem. Spoznavali bodo pravila iger in sodniških znakov.

Praktične vsebine:

- nogomet

ŠPORT ZA ZDRAVJE

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učitelj: Danijel Bukovinski

Namen predmeta je nadgradnja nekaterih športov rednega učnega načrta pri predmetu šport, ki ponujajo možnost poznejših dejavnosti v prostem času in ki so z vidika športno-rekreativnih učinkov pomembni za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih.

Vsebine Športa za zdravje omogočajo spoznavanje različnih vplivov gibalnih dejavnosti na zdravje, razumevanje pomena telesne in duševne sprostitve, nadomeščanje negativnih učinkov sodobnega življenja ter pridobivanje znanj, ki učencem omogočajo, da v prostem času izberejo sebi primerne športne vsebine in obremenitve.

Praktične vsebine:

- nogomet
- košarka
- odbojka

ŠPORT ZA SPROSTITEV

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učiteljica: Katja Kolman

Namen predmeta je nadgradnja nekaterih športov rednega učnega načrta pri predmetu šport, ki ponujajo možnost poznejših dejavnosti v prostem času in ki so z vidika športno-rekreativnih učinkov pomembni za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih. Vsebine športa za sprostitev omogočajo spoznavanje različnih vplivov gibalnih dejavnosti na zdravje, razumevanje pomena telesne in duševne sprostitve, nadomeščanje negativnih učinkov sodobnega življenja ter pridobivanje znanj, ki učencem omogočajo, da v prostem času izberejo sebi primerne športne vsebine in obremenitve.

Praktične vsebine: nogomet, odbojka, namizni tenis, badminton, plezanje.

RETORIKA

Obseg: 32 ur

Razred izvajanja: 9. razred

Učiteljica: Nataša Jenuš

Namen retorike kot obveznega izbirnega predmeta je učence in učenke seznaniti ne le s pojmi prepričevanja in argumentiranja, temveč, po eni strani, tudi s tehnikami prepričevanja, elementi prepričevalnega postopka, dejavniki uspešnega prepričevanja, oblikami prepričevanja, strukturacijo (prepričevalnega) govora in vsestranskim obvladovanjem govorne situacije, po drugi strani pa z razliko med prepričevanjem in argumentiranjem, razlikovanjem med dobrimi in slabimi argumenti, elementi dobre argumentacije in (če čas in zanimanje to dopuščata) nepravilnimi oz. nedovoljenimi argumentativnimi postopki.

VZGOJA ZA MEDIJE – TV

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učiteljica: Tadeja Božič

Predmet je zasnovan tako, da so poudarjene medijske teme tiska. Učenci spoznajo skupne značilnosti množičnih medijev, razlike med različnimi načini in oblikami sporočanja: novinarska, umetniška, publicistična besedila, dokument, fotografija, video, film, glasba, internet in znajo razlikovati oglaševanje ter propagando od novinarskega sporočanja.

Učenci bodo s svojim kritičnim razmišljanjem pomagali soustvarjati in konstruirati svet, ter na koncu šolskega leta izdali svoj časopis.

ŠAH

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učitelj: Branko Košar

Učni cilji:

- pozna pravila šahovskega vedenja in šahovske kulture,
- pozna elemente in pravila šahovske igre,
- zna zapisovati šahovske poteze (notacija),
- pozna in razume šahovski zemljevid,
- zna uporabljati šah. program "Chess school for networks" (CSN),
- zna uporabljati šahovski program "Fritz",
- zna oceniti povprečne menjalne in dejanske vrednosti figur,
- zna matirati z damo, trdnjavo, lovcema ter lovcem in skakačem,
- zna voditi kmeta v damo ali drugo figuro,
- spozna uvodne poteze nekaterih odprtih otvoritev,
- zna oceniti pozicijo pri enostavnejši situaciji na šahovnici,
- pozna načelo aktivnosti in načelo ravnotežja v primerih iz prakse,
- zna odkrivati in izkoriščati napake v odprtih otvoritvah,
- pozna pomen razvojne poteze in tempa,
- pozna patne situacije.

VERSTVA IN ETIKA

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učiteljica: Nataša Jenuš

Predmet je namenjen učencem, ki imajo doma (krščansko) religiozno vzgojo in obiskujejo (cerkveni) verouk, pripadnikom drugih religij in učencem brez domače religiozne vzgoje ter opredelitve. Za slednje je predmet lahko celo prvo izčrpnije strokovno utemeljeno seznanjanje s svetom verstev, še posebej pa s pregledno podobo krščanstva. Prvim in drugim pa omogoča, da postavijo svojo religiozno tradicijo in siceršnje versko izobraževanje v nov okvir ter premišlujejo o njem z novega zornega kota, ki je lasten "nevtralnemu" šolskemu pristopu k svetom verstev in svetovnih nazorov. Ta je seveda drugačen od pristopa posameznih verstev, ni pa jim nasproten ali nasprotujoč. Največja pozornost je namenjena krščanstvu, tega od vsega začetka obravnava v primerjavi s svetom drugih religij in nazorov. Izbirni predmet tako navaja in pripravlja učence, da zrelo premišlujejo ter se sproščeno in spoštljivo pogovarjajo o religiji ter osebnih in družbenih vprašanjih, ob katerih se pojavlja.

ŠOLSKO NOVINARSTVO

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učiteljica: Nataša Jenuš

V okviru tega izbirnega predmeta dodobra spoznajo medije, kot so časopis, radio, televizija in internet. V okviru novinarstva se učenci učijo analizirati, kritično ocenjevati in ustvarjati različne komunikacijske oblike (časopis, radijske oddaje, televizijske oddaje, iskanje po internetu ...), saj poleg spoznavanja teorije veliko delajo tudi praktično. Predmet obsega veliko raziskovalnega in tudi terenskega dela, zato je namenjen vsem zvedavim učencem, ki jih zanima, kaj se dogaja v bližnji in širši okolici ter jih veseli delo novinarja.

MATEMATIČNE DELAVNICE I, II, III

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 7., 8. in 9. razred

Učitelj: Aljaž Božič

Matematična delavnica sestoji iz treh enoletnih izbirnih predmetov (matematična delavnica 7, matematična delavnica 8, matematična delavnica 9), ki se zaporedoma navezujejo na vsebine pouka matematike sedmega, osmega oz. devetega razreda devetletke. Predmet je enoleten. Učenec lahko obiskuje predmet samo eno leto, ali pa vsa tri leta. Izbirni predmet matematične delavnice je namenjen učenkam in učence, ki jim je matematika blizu. Pri matematičnih delavnicah bomo nadgrajevali vsebine rednega pouka matematike. Veliko je samostojnega ali skupinskega preiskovanja, aktivnega pridobivanja izkušenj. Ocenjevanje bo prilagojeno oblikam dela in se bo bistveno razlikovalo od ocenjevanja pri rednem pouku matematike.

OKOLJSKA VZGOJA

Obseg: 35 ur (32 ur za deveti razred)

Razred izvajanja: 8. in 9. razred

Učitelj: Aljaž Božič

Okoljska vzgoja je triletni izbirni predmet v zadnjem triletju osnovne šole v obsegu 35 (32) ur letno. Izvajali ga bomo eno šolsko uro tedensko. Izbirni predmet temelji na spodbujanju »okoljske pismenosti«, ki naj bi jo, glede na naraščajoče okoljske probleme našega planeta, pridobili vsi državljani. Okoljsko vzgojo pojmuje kot vzgojo odgovornosti do vseh živih bitij in vzgojo za trajnostno prihodnost (po Unescu). Izbirni predmet okoljska vzgoja lahko izberejo

učenci eno leto, lahko ga obiskujejo vsa tri leta, lahko se priključijo tudi v 8. ali 9. razredu. Pri predmetu ne gre v prvi vrsti za posredovanje številnih novih znanj v smislu spoznavanja okolja (to je naloga drugih predmetov), ampak za usposabljanje učencev, da bodo boljše razumeli okoljske pojave in probleme, njihove vzroke in načine reševanja, vključno s tveganji in konflikti, ki nastajajo ob izkoriščanju naravnih virov. Pri tem predmetu:

- spoznajo, da je večina okoljskih problemov posledica človekovih posegov v naravne procese;
- poznajo in povežejo najpomembnejše podatke in trende o stanju okolja v domačem okolju, v Sloveniji in v svetu;
- se naučijo kritično razmišljati, tehtati različne poglede, upoštevati argumente več strani in predlagati rešitve;
- razvijanje občutljivosti za probleme okolja z izkušnjami v naravnem okolju (terensko delo, tabori, gozdne učne poti);
- spoznajo pomen in načine varčevanja in gospodarnega ravnanja z naravnimi viri;
- spoznavajo vsebine, ki so povezane s pridobivanjem električne energije.

Okoljska vzgoja je izbirni predmet, kjer bomo učne cilje usvajali z uporabo široke palete učnih oblik, metod in pristopov (problemski pouk, projektno učno delo, didaktične igre, igre vlog, terensko delo, okoljske akcije, eksperimenti, ...) in na ta način približali okoljsko vzgojo učencem na kar se da domač, prijeten način, kjer se bodo učenci lahko izkazali na različnih področjih (likovnem, raziskovalnem, govornem,...).

RAZŠIRJENI PROGRAM (RAP) – TEHNIKA IN ŠPORT

RAZRED	PREDMET
4., 5., 6.	TEHNIKA
4., 5., 6.	ŠPORT

TEHNIKA

Obseg: 35 ur

Razred izvajanja: 4., 5. in 6. razred

Učitelj: Danijel Bukovinski

Na šolah z manj učenci lahko tri generacije združimo v eno.

Izbirni predmet je zasnovan predvsem na praktičnem delu, kjer učenci spoznavajo različne materiale (papir, les, moosgumi ...) in iz njih izdelujejo različne izdelke (namizna lučka, letalo, stojalo za svečke, zabojček, etui za mobilni telefon, dvigalo ...). Učenci pri tem predmetu pridobijo nova praktična znanja, spretnosti, tehniško-fizikalne izkušnje, delovne navade in ustvarjalne sposobnosti.

Učenci pri pouku uporabljajo delovno gradivo z navodili založbe »Izotech«, ki je usklajen z učnim načrtom.

ŠPORT

Obseg: 35 ur

Razred izvajanja: 4., 5. in 6. razred

Učitelj: Danijel Bukovinski

Gibanje in športna aktivnost imata številne pozitivne vplive na zdravje človeka. Ti vplivi so najpomembnejši v obdobju odraščanja. Neobvezni izbirni predmet šport zato vključuje predvsem tiste vsebine, ki v tem starostnem obdobju učinkovito vplivajo na telesni in gibalni razvoj učencev. Izbor zanimivih vsebin, organizacija pouka in pedagoška ravnanja omogočajo, da učenci spoznavajo vplive različnih gibalnih dejavnosti na zdravje in razumejo pomen telesne in duševne sprostitve.

Vsebine predmeta:

- TEK (lovljenja, štafetni teki in druge tekalne igre; tek v naravi v pogovornem tempu),
- AEROBIKA (osnove aerobike in njenih različic ter njihovo povezovanje v preproste koreografije ob glasbeni spremljavi),

- IGRÉ Z LOPARJI (igre z različnimi prilagojenimi pripomočki – baloni, žogice različnih velikosti, loparji različnih velikosti),
- ŽOGARIJE (elementarne igre z žogami),
- PLEZANJE (plezanje z varovanjem po umetni plezalni steni v različne smeri),
- ZADEVANJE TARČ (zadevanje tarč z različnimi pripomočki – žogami in žogicami, z mesta in v gibanju),
- AKROBATIKA (premagovanje orodij kot ovir – poligoni in štafete; prevali; različna lazenja in plazenja).